

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Szorda, 1935. június 19.
134. szám

Ujra Maniu

állott ki Brasovban az elé a közel huszezres tömeg elé, amely a nemzeti-parasztpárt nagyszabásúnak tervezett politikai meetingjére gyalog, vonaton és szekereken felvonult, hogy meghallgassa politikai pártjának vezetőit. Meggondolandó tény, hogy nyár idején, a legsürgetőbb mezőgazdasági munkák időszakában ennyi ember szakíthatott időt magának, hogy belátogasson Brasovba, mert vagy azért volt idejük, mert nincs mit csinálniuk, vagy pedig azért szakítottak maguknak másfél napnyi időt, mert úgy érzik, hogy történnie kell valamilyen fordulatnak az ország politikai életében, amely problémáikat újabb utakon és újabb módszerekkel kíséri megoldani.

Bármelyik ok is játszhatott közre a fenti kettő közül, vagy akár a nemzeti-parasztpárt vezérkarának, programjának volt annyi vonzóereje, hogy az egyszerű emberek elhagyják miatta földjeiket, hozzátartozóikat, vagy napimunkáikat, — az elhangzott kijelentések és a lezajlott események édes-keveset igazolnak ugy a hozzájukfűzött reménységekből, mint a megnyilatkozott várakozásból. Itt vannak előttünk a leghűségesebb és legrészletesebb tudósítások a Lupu anekdotáiról, Mihalache agrár-utópiáiról és arról a beszédről, amelyet a badacini remeteségből újra pódiumra-lépett Maniu volt miniszterelnök mondott. Szomjas lélekkel és kutató szemekkel böngészünk át a táviratokat, a tudósítások sorait; kinyilatkoztatásokat, új szellemet és a régi demokrácia világitó célkitűzéseit keresve bennünk. Ezek helyett azonban találtunk frázisokat, amilyeneket Bucuresti mehalájában sem mernének már elmondani a politikusok: találtunk támadásokat, amelyek visszhangtalan rakétaként pattogtak el a levegőben. És elgondolkozhattunk Maniu új kinyilatkoztatásain a kisebbségi jogok tiszteltbentartásáról, amely kisebbségi jogok létét és jelentőségét éppen Maniunak volt alkalma gyakorlatilag tanulmányozni, mintegy két és fél évtizeddel ez előtt. „Mi nem akariuk bántani a kisebbségeket, — jelentette ki Maniu — és Vaida numerus valachicusával nem értek egyet, gverekesnek tartom a numerusok alkalmazását. Nem lehet az a célunk, hogy az idegen gazdánál minél több román szolgát helyezünk el, hanem az, hogy az idegenek szolgáljanak a román gazdánál. Nézzetek körül, — folytatta Maniu, — erre a gazdagságra, ami ebben a városban van s ami ezt a várost körülveszi, ez mind — nem a tiétek. A románságnak arra kell törekednie, hogy valóban ura legyen minden téren ennek az országnak, de nem valachicusok segítségével. Tanulni és dolgozni kell, mert komoly eredményt csakis így érhetünk el...”

A jogegyenlőség és a demokrácia fennhangoztatott elveinek pártja részéről hangozhatott el a fenti nyilatkozat, melynek allegóriáját oly kifejezően válogatta meg Maniu. Arról van tehát szó, hogy a szolgaságok ellen nincs elvben semmi kifogása a politikai vezetőknek, sőt egyenesen azt tartja kívánatosnak, hogy ez a szolgasági viszony intézményesíthető, oly értelemben, hogy a kisebbségek szolgáljanak a többségieknek, mert a dolog

A francia tiltakozás ellenére

Létrejött az angol-német tengerészeti megegyezés

Németország tengerészeti hadereje az angol flotta 35 százaléka lehet — A francia kormány éleshangu jegyzéke a megegyezés ellen

Londonból jelentik: Az angol-német haditengerészeti megbízottak a mai tárgyaláson, amelyen jelen volt Sir Samuel Hoare angol külügyminiszter, valamint az admirális első lordja, véglegesen létrejött a megegyezés. A megállapodás értelmében Anglia hozzájárul ahhoz, hogy

Németország tengeri hadereje az angol flotta 35 százalékaival legyen egyenlő, nem számítva azokat az egységeket, amelyek elérték már a szolgálat korhatárát.

A francia jegyzék hatása

Az angol-német tengerészeti megegyezés létrejöttével londoni politikai körökben már napok óta számoltak. Tegnap óta azonban azt hitték, hogy a francia kormány éleshangu jegyzéke, amelyet ma délelőtt nyújtott át a londoni külügyminisztérium palotájában a francia nagykövet, meggondolásra fogja készíteni az angol kormányt, mielőtt a megegyezésre tényleg elhatározná magát. A francia jegyzék ugyanis hangoztatja, hogy a versaillesi szerződés értelmében az angol kormánynek előbb érintkezésbe kellett volna lépnie az ügyben a francia és az olasz kormánnyal, vagyis a szerződés aláíró hatalmaival. Hangoztatja a jegyzék, hogy amennyiben az angol-német megegyezés létrejön.

Franciaország fenntartja teljes cselekvési szabadságát a tengeri fegyverkezés terén.

A mai párisi lapok egyébként igen erőlyesen támadják az angol kormányt. A Matin azt írja, hogy a francia kormány válaszul a londoni megállapodásra, teljes erővel megkezdi a tengeri fegyverkezést és kétszeresére fogja emelni úgy tengeralattjáróinak, mint harci hajóegységeinek számát. Külpolitikai körök értesülése szerint, az olasz kormány szintén tiltakozott a londoni tárgyalások ellen és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a megegye-

zést csak egy összehívandó nemzetközi flotta-konferencia hozhatja létre.

Párisi jelentés szerint Laval francia miniszterelnök a külügyminisztériumban tegnap délután fogadta Clark angol nagykövetet, akinek átnyújtotta a francia kormány jegyzékének másolatát. Francia politikai körökben úgy tudják, hogy a jegyzék nem bocsátkozik bele a kérdés részletes megvitatásába, de fontos ellenvetéseket hoz fel a megegyezéssel szemben. A Petit Parisien szerint a londoni megegyezés a versaillesi szerződés megsemmisítését jelenti. A Petit Journal csodálkozik, hogy a stresai arcvonal megteremtése után, Anglia nem látja be, hogy ebbe a kérdésbe Párisnak és Rómának is van beleszólása.

A Times, a londoni német-angol flotta-értekezlettel kapcsolatos francia jegyzékről írva, megállapítja, hogy a francia válasz sokkal ridegebb, mintsem hitték volna.

A jegyzék kifejté, hogy Anglia egyedül nem tehet engedményeket a tonnatartalmat illetőleg Németországnak,

a békeszerződés katonai rendelkezéseinek rovására. A versaillesi szerződés katonai rendelkezéseit csak az összes hatalmak módosíthatják és amennyiben létrejönne a megegyezés Anglia és Németország között, úgy Franciaország fenntartja magának cselekvési szabadságát.

A szovjet aggodalmaskodik

A német flottaigényekkel kapcsolatosan a moszkvai Pravda rámutat arra, hogy

az ujonnan létesülő német flotta veszélyt jelent a szovjetre,

minthogy a flotta a Balti-tengeren lesz összpontosítva. A lap kérde, hogy Anglia, amelynek flottája fatális módon szét van szórva az egész világon, hogyan engedheti meg, hogy az egy helyre koncentrált német flotta állandóan veszélyeztesse Nagybritanniát.

csak addig felháborító, míg fordítva van. A demokrácia papja felfedezi a szolgaság nemzetiségét, amely abban a pillanatban nem bűn, sőt kívánatos dolog, amelyik pillanatban többségi akarát kényszere diktálhatja. Maniu kisélszólta magát és ez az elszólás szónoki allegóriájának keretei között visszautasítóan brutális és illuziórontó. Ugyilátszik, azoknak az ellenzéki politikusoknak van igazuk, akik azt hirdetik Maniuról, hogy a negatívumok politikusa, mert midőn összefogni, építenie kellene, végzettszerűen rombol, mállaszt, diszharmóniákat teremt. Annyi bizonyos, hogy a Maniu hasonlata, pár markáns mondatával, sokkal de

sokkal kifejezőbb volt, mint Mihalache, vagy Lupu kisebbségcsalogató hosszú áriája s nyilván őszintébb is azoknál, akik csupán rutin-jaikat s nem érzelmeiket vezették le bennük. Az őszinteség mindig tiszteltreméltó, még akkor is, ha sértő és igazságtalan. Am olyan szolgaságból, melyet Maniu propagált Brasovban, nem kérhet egyetlen egy demokratikusan gondolkodó embere se az országnak, minthogy nem épülhet rajta komoly kormányprogram sem, amely elfelejté, hogy az alkotmányosság elve nem a szolgálati viszonyokon, hanem a jogegyenlőség alap gondolatának pilléreire épült.

Az Ön részére

Nagyságos Asszonyom!

Fiatalos, szép, üde arcszínt és ellenállóképeségű bőrt csak a

NIVEA-KRÉM

rendszeres használata által érhető el

Tubusokban Lei 35- és 45-
Dobozokban Lei 16- és 72-

NIVEA-KRÉM

Tatarescu miniszterelnök válaszol a brasovi támadásokra

Jövő hétre Bucurestibe hívják az összes prefektusokat — Hivatalos jelentés a minisztertanács üléséről

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a hadügyminisztériumban minisztertanács volt, amely után a következő kommunikét adták ki: „A minisztertanács felülvizsgálta az egyes minisztériumok által a nemzeti gazdálkodásra vonatkozólag tett előterjesztéseket. A jövő héten a fővárosba hívják az összes prefektusokat, hogy közöljék velük az ezzel kapcsolatos teendőket”.

A minisztertanács jóváhagyta a hadügyminisztérium és a Copsa Mica-Cujiri üzem közötti megállapodást gépjeggyvergyártásra vonatkozólag.

A minisztertanács ezenkívül foglalkozott a nemzeti-parasztpárti gyűlésekkel is.

Az Adeverul úgy tudja, hogy a liberális párt a nemzeti-parasztpárti támadásokra és

kormánybuktatási akciókra adandó válaszként sorozatos gyűléseket tart. Az első ilyen gyűlést lasiban tartják, ahol egyuttal miniszterközi értekezlet fogja felülvizsgálni a moldovaiak panaszait és orvosolni igyekszik azokat. Ez alkalommal Tatarescu miniszterelnök is felszólal és válaszol a brasovi támadásokra. Ezután az ország különböző központjaiban, így Bucurestiben is sorozatos gyűléseket tartanak. Elhatározták azt is, hogy minden minisztérium élénk ütemben igyekszik gazdálkodási programját megvalósítani, elsősorban az állami gépezet egyszerűsítését. Mostantól kezdve, minden nap gazdasági tanácskozás lesz az import-export rezsím megállapítása érdekében. Elhatározták, hogy június 23-ikán leleplezik Duca volt miniszterelnök emlékművét Ramnicu Valceában, nagy ünnepek között.

Lenin özvegyét letartóztatták,

mert Zinovjev és Kamenev érdekében lépéseket tett. — Trockij fiát szintén letartóztatták

Varsóból jelentik: A lapok oroszországi értesülései szerint Lenin özvegyét, Krupcsaja asszonyt a GPU emberei letartóztatták, mert a száműzött Zinovjev és Kamenev érdekében állítólag lépéseket tett. A letartóztatás egész Szovjetországra óriási feltűnést keltett, annál is inkább, mert az özvegy 66 éves és súlyosan beteg, úgy, hogy nem is tudták beszéltetni a fogházba, hanem a lakásán őrzik a hatóságok. Érdekes az is, hogy több angol lap közül Trockij panaszos levelét, aki arról ír,

hogy Moszkvában maradt mérnök fiát szintén letartóztatták. A fiatal Trockij sohasem foglalkozott politikával és édesapja azt sürgeti, hogy fiának ügyét tegyék nemzetközi vizsgálat tárgyává.

Itt említtük meg, hogy oslói jelentés szerint a norvég kormány engedélyt adott Trockijnak arra, hogy feleségével együtt hat hónapon át az országban tartózkodhasson. Szigorúan ovakodnia kell azonban Trockijnak mindenféle politikai tevékenységtől.

A csehszlovák képviselőház első ülése

Prágából jelentik: Az ujonnan megválasztott csehszlovák képviselőház ma ült össze első ülésre. A képviselők az ülés megnyitása után letették az esküt, amit a német képviselők németül mondtak el. A magyar ellenzék kikénc képviselője a szélső baloldalon a kommunisták mellett kapott elhelyezést. A kommunisták mindjárt a megnyitáskor hangosan tiltakoztak és követelték letartóztatott képviselőtársaik szabadonbocsátását. Ezután Malypetr miniszterelnök mindkét házban felolvasta a kormánynyilatkozatot, amely szerint a cseh állam minden antidemokratikus eszme terjesztését üldözni fogja. Csehszlovákia barátságos megegyezést kíván Lengyelországgal, Németországgal, Ausztriával és Magyarországgal — mondotta végül a nyilatkozat.

Kormányzói kegyelmet kapott Hock János

Ma délután hagyta el az ügyészség fogházát

Budapestről jelentik: Az agg magyar politikus, Hock János, akinek tragikus sorsa annyira megrázta a magyar közvéleményt, több, mint félesztendő raboskodás után kiszabadult. Hock János, mint ismeretes, a forradalmi Nemzeti Tanács elnöke volt és ezért hosszú ideig emigrációban élt külföldön. Öregkorára elfogta a honvágy és hazajött, annak ellenére, hogy tudta, hogy szerepléséért felelnie kell a bíróság előtt. A törvényszék egy évi börtönbüntetésre ítélte Hock Jánost, amelyből az ősz magyar pap-politikus hét és fél hónapot töltött ki. Az utóbbi időben betegeskedni kezdett, reumája gyötörte, úgy, hogy ügyvédje kérni akarta ideiglenes szabadlábrahelyezését gyógykezelése végett.

Későbbi jelentés szerint, az egy esztendő fogháza itélt Hock János a magyar kormányzó 67-ik születése napja alkalmából kapta meg a kormányzói kegyelmet. Hock János hét és fél hónapos fogság után a délutáni órákban szabadult ki a gyűjtőfogházból. A kiszabadulás híre egészen váratlanul érte az ősz papot. A gyűjtőfogház igazgatója a déli órákban megjelent cellájában és közölte vele, hogy szabad és hogy minden feltétel nélkül elhagyhatja a fogházat. Hock János a fogházból a Népszállóba ment, ahol fivérével, a szálló igazgatójánál fog ideiglenesen lakni. Az újságíróknak elmondotta, hogy fogságában átjavította régi kéziratait, amelyek politikai munkáival foglalkoznak. Ezenkívül könyvet is írt „Börtönvirágok” címmel, amelyben fogházi élményeit öröktette meg.

Hajótörés

Irta: JACQUES CONSTANT

Egyszerre léptek a Solferino-hídra, a hid két ellentétes végéről. A nap éppen lemenőben volt, a Tuileriák kertjében fehéren bólogattak a virágzó gesztenyék, míg a Szajna másik partján lila orgonák illatoztak.

De az Albert Crèvecoeur nevű szőke fiatalember, sem a Régine Hodent nevű fiatal leány egy tekintetre se méltatták az alkonyi világitásban lenyugzó szép Szajna-partot. Mindketten mohón szomjas tekintettel, mintegy megbabonázva bámulták a folyó piszkossárgán hömpölygő vizét. Észre se vették, hogy szorosán egymás mellé kerültek. A leány vesztette el előbb a türelmét.

— Mondja, kérem, mit figyel ilyen állhatatosan? Mintha egyenest engem lesne.

— Bocsánat... ugyanezt mondhatnám én is.

Albert tekintete most már csakugyan kutatón siklott végig a leányon, látta, hogy nagyon csinos, egyszerűen és izlésesen öltözött, a kalap alól kibugyanó selymes, hullámos haj szőke.

A nyaka, a szőke haj alatt, nagyon fehér. És mintha Albert most már vállalná az indiszkreáció vágyát, így folytatta: — Mit vár itt?

— Na lám... érdeklí?

— Igen, mert zavar a jelenléte.

A leány idegesen nevetett, de ez a nevetés inkább zokognak hangzott.

— Ez már sok!... azt hiszem, eddig kitalálhatta volna, hogy mit csinálók itt. Szeretnék végezni magammal és az ön zavaró jelenléte nélkül már meg is cselekedtem volna. Persze, ha folyton itt ácsorgok...

— Furcsa!... Tudja-e, hogy én is pont ugyan-

eből a célból ácsorgok itt. Szabadna tudnom elhatározásának okát?

— Semmi köze hozzá.

— Kérem, bocsánat... Látja, én kérdezetlenül is megmondhatom, miért akarok a vízbe ugrani. Egy asszony miatt... Egy hűtlen, hazug asszony miatt...

— Na, hűtlenségben és hazugságban a férfiak vezetnek!... Erről én beszélhetnék!

— Értem... tudja mit, haljunk meg együtt!... Mire hármat számolok, egyszerre beugrunk.

Mikor a három elhangzott Régine átvette magát a korlátot. Albert utána. Csak hogy Albert elfelejtette, hogy ő kitűnő úszó és mint ilyen, ösztönösen, széles tempókkal a partnak fordult. E pillanatban meglátta a habzó örvényben kétségbeesetten hadonászó, uszni nem tudó leányt. Most már irányt változtatott és a már-már alámerülőt hajánál fogva huzta ki és tartotta felszinen, míg a partról már utnak indult mentőcsónak oda nem ért. A parton mindenki Albertet dicsőítette, abban a hiszemben, hogy a vízbeugró leány után ugrott, hogy kimentse, aztán az elájult Régine eszméletlenségében fáradoztak. Mikor ez sikerült, a rendőr, aki a maga körgallérjába burkolta a csuromvizes, vacogó leányt, megkérdezte, hogy hová vigyék.

— Bánom is én, vigyenek ahová akarnak... Nincs otthonom.

Albert, telve szánalommal, úgy intézkedett, hogy vigyék haza a lakására. Ottmaradhat, míg majd valahol elhelyezkedik. A leány legyengülten türt, hogy taxiba ültessek és tíz perc múlva már ott feküdt Albert kényelmes legénylakásának pamlagán. Most már nem a rendőr körgallérja, hanem Albert egy puha flanelpizsamája melengette Régine-nek a hideg víztől meggémberedett tagjait.

Régine története elég köznapi volt. Próbakísaszonny volt egy divatszalonban, egy gazdag fiatalember kedvéért otthagyta jó helyét, a fiatalember örök szerelmet esküdött és három hónap múlva minden bucsu nélkül elhagyta. Albert viszont egy társaságbeli asszonyt imádott, az asszony örök szerelmet esküdött és Albert egy napon rajtakapta egy másik fiatalemberrel. Most már nevetve beszélte el kalandját. Hát érdemes lett volna ezért meghalni?

— Magának, aki gazdag, könnyű nevetni, — kesergett Régine — de nekem semmim, senkim... Most még ez az egy jó ruhám is teljesen tönkrement.

— Ez legyen a legnagyobb baja!... Ha megengedi, majd én csináltatok egy újat...

Mult az idő. Albert hovatovább elfelejtette Madeleine, a hűtlen asszony létezését és mikor egy izben egy hotelhallban váratlanul viszontlátta, éppen azzal a másik fiatalemberrel táncolva, a szíve meg se dobbant. Nagyon jól érezte magát Régine mellett. Régine kedves jó pajtás volt, ő is elfelejtette élete csalódását és Albert a legkomolyabban foglalkozott a gondolattal, hogy viszonyukat törvényesen szentesíti. Régine-nel nem közölte e szándékát, meglepetésül tartogatta. Már utána járt a szükséges okmányok beszerzésének, mikor egyik este a bevásárolni ment Régine nem jött hazza. Helyette ez alábbi levél jött:

„Ne várj vissza, szegény barátom!... Olyan voltam, mint egy vihartól kergetett, célt tévesztett hajó, amely békés kikötőben élvezte a nyugalmat, mielőtt újra nekivág az Óceánnak. Ellenállhatatlanul vonz a kaland, a bizonytalanság végtelen óceánja. Nem lehetetlen, hogy újra hajótörést szenvedek, de mégsem maradhatok... Elmegyek.”

Verekedések és botrányok

Vaida cernauti-i propaganda-gyűlésén

Egyizben ott is akarja hagyni a gyűlést a „numerus valachicus“ atyja — „Adjátok meg a zsidónak, ami a zsidóé,“ — és más egyéb vaidaságok

Bucurestiből jelentik: A vaidisták tegnapi cernauti-i gyűlésén, amelyet a színházteremben tartottak Strachinasu diákvezér felszólalása során

véres verekedés támadt a cuzista és codreanista diákok között. Öt cuzista diákot súlyos állapotban vittek ki a teremből.

Vaida felszólalása kezdetén megköszönte a fogadtatást, majd a nemzeti parasztpárt rendeltetésével foglalkozott.

— Nem akarok polémiát a tegnapi felszólalásokkal — mondotta —, ők mennek a maguk utján, amelyen én nem követhetem őket, hanem a románság érdekében megindítok egy akciót, amely esetleg sikertelen lehet.

Ezután kifejtette a román elemnek a vezető állásokban való arányosságáról szóló felfogását és bejelentette, hogy *Cuza* és *Goga* csatlakoztak. Könnyű a románt meggyőzni, de nehéz tette serkenteni. Az ügyvéd fél, hogy elveszti kliensét. Tudom, hogy itt bátorság kell

ehez a kijelentéshez és mégis megteszem: nem vagyok antiszemita, ha kérem a románnak, ami az övé. Adjátok meg a zsidónak, ami a zsidóé.

Azzal vádolnak, hogy antiszemita vagyok. Ugyan miért? Tudják meg, hogy minden öregem ellenére eléggé elasztikus vagyok.

Ekkor újabb verekedés támadt. Amikor újra csend lett, Vaida kérte a diákokat, hogy maradjanak nyugodtan.

Amikor a „román front“ tézisének felállítottam — mondotta — becsületes és törvényes platform lebegett előttem. Ha nem értitek meg a civilizált módszereket, amelyeket fenn akarok tartani, akkor elmegyek és tegyetek, amit akartok. A nemzeti eszmét sem *Cuza*, sem Vaida nem hirdeti, hanem maga *Ófelsége* a király.

A beszéd után újabb verekedés támadt, amelyben súlyosan bántalmazták *Panaítot*, a diákkör volt elnökét.

Borzalmas bűntényt fedeztek fel egy angol luxusgőzös lebontásánál

Két csontvázat találtak az egyik páncéltankban — Megállapították, hogy bűntény áldozatai — Az egyik egy hollandi nő, a másik egy palánkai származású magyar férfi

Londonból jelentik: Megijesztetlenné látszó rejtély elé kerültek azok a londoni detektívek, akiket a rohiti kikötői csendőrség arról értesített, hogy a lebontás alatt levő Mauritania luxusgőzös egyik páncéltankjában

két csontvázat és szétszórt gyöngysort fedeztek fel az acélvágóval dolgozó munkások.

A Mauritániát ugyanis az utóbbi időben ócskavasként eladték és hetek óta folynak a munkálatok, amelyek arra irányultak, hogy a hajó szétbontásánál az értékesebb részeket megmenhessék. A két csontváz teljesen érthetetlen módon bele volt forrasztva a páncéltankba. A két csontváz alatt egy revolvert találtak és ezenkívül egy zsebkést, amelynek a pengéje el volt törve. Ez a kés arra mutatott, hogy

a két szerencsétlen ember élve került a páncéltankba,

ahonnan menekülni akartak és a kis zsebké-

sel akarták felfeszíteni az erős acéllemezeket. Biztos, hogy nem is sejtették, hova kerültek. Bizonyos, hogy a két áldozat, akik közül az egyik nő, a másik férfi megfulladtak a páncéltankban. A szörnyű titok megoldásához azonnal hozzáfogtak a legügyesebb detektívek és máris van valami nyom az áldozatok kiletét illetőleg. Azt hiszik, hogy a nő *Cynthia* nevű hollandi hölgy lehetett, aki 1921-ben tünt el és legutóbbára a Mauritánián látták, amikor Amerika felé utazott. Azt is tudták róla annakidején, hogy

a társaságában utazott egy palánkai származású magyar férfi,

akinek Bostonban malom és gabona ügynöksége volt, de akinek a nevére egvelőre nem emlékeznek, csak azt tudják, hogy 1921-ben Európába jött, majd innen visszatérve, utóbbára a Mauritánián látták és azóta eltűnt. Nincs kizárva, hogy valami szerelmi bosszú áldozatává váltak mindketten, de az sem lehetetlen, hogy közönséges gyilkosság történt velük.

A tábla felmentette dr. Gárdos Oszkárt az ismeretes Schrod-t-féle perben

A tragikusan elhunyt dr. Werner Sándor ügyében a tábla megszüntette az eljárást

Nagy feltűnést keltett annakidején az a per, amelyet Schrod aradi drogéria-tulajdonos indított két aradi orvos, névszerint dr. Werner Sándor és dr. Gárdos Oszkár ellen, mivel felesége egy műtét következtében meghalt. Dr. Werner Sándor ellen az volt a vád, hogy az általa kiállított bizonyítvány alapján végezte el állítólag a műtét beavatkozást dr. Gárdos Oszkár. A két orvos felett az aradi törvényszék itélkezett első fórumon és marasztaló ítéletet hozott. Az időközben tragikus körülmények között elhunyt dr. Werner, valamint dr. Gárdos fellebbezéssel éltek az ítélet ellen a timisoarai táblához, amelynek *Pavelescutan* tanácsa ma délelőtt 10 órakor, nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében tárgyalta a két orvos fellebbezési ügyét.

Dr. Cotioiu Romulus védőbeszédében

ismertette az orvosi felelősség súlyosságát és megrázó szavakkal mutatott rá arra, hogy a természet néha beavatkozik az orvos munkájába és a legnagyobb elővigyázatosság dacára is beállhatnak halált okozó komplikációk.

A tábla tanácsa a vád- és védőbeszéd elhangzása után ítélethozatalra vonult vissza és hosszas tanácskozás után, feszült várakozás közepette hirdette ki ítéletét, mely szerint

dr. Gárdos Oszkárt felmentette a vád és annak következményei alól, míg az időközben elhunyt dr. Werner Sándor ellen az eljárást beszüntetettnek nyilvánította.

Dr. Gárdos az ítéletet megnyugvással vette tudomásul, míg a magánvád képviselője, dr. Wertheimer Jenő a felmentő ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be.

VEGYE KI
A TYÚKSZEMEKEIT
MEGSZUNNEK A FAJDALMAI

Ha lábai égnek és fájnak, — vagy ha a tyúkszemek, duzzadtság és hörkeményedés szúrnak és fájnak, — tegye lábait egyszerűen Saltrates Rodell fürdőbe. A fájdalom megszűnik és Ön jól érzi magát, mert a gyógyító oxigén és gyógyszóka savakat és mérgeket kihúzzák. Minden égés, minden duzzadtság és érzékenység megszűnik 3 perc alatt. Atyúkszemek és hörkeményedések megpuhulnak, úgy hogy gyökerestől, mindenestől kivetheti őket. Próbálja ki ma este a Saltrates Rodell lábfürdőt. Jobban fog aludni, a járásban ismét élvezetet, és a táncban örömet talál.

A polgári légvédelemről

szóló törvényjavaslat a magyar képviselőház előtt

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök ma délután nyújtotta be a képviselőház ülésén a polgári légvédelemről szóló törvényjavaslatot. A törvénytervezet kimondja, hogy minden 14 évet betöltött magyar állampolgárt, nemre való tekintet nélkül kötelezni lehet a légi támadás védelmezését szolgáló kiképzésnek. Ezenkívül légitámadás veszélye esetén kötelezni lehet a polgári hatóságokat bizonyos rendelkezések betartására. A szükseggé váló rendelkezéseket a kormány határozza meg és rendeleti uton lépteti életbe. Büntetőrendelkezéseket is tartalmaz a törvényjavaslat azok ellen, akik az intézkedéseket nem tartják be, illetve megszerzik azokat.

Jóváhagyták Bucurestiben

a város új öntözőautójának árlejtését

A bucuresti-i Központi Árlejtési Bizottságtól kedden délután érkezett meg Aradra a hivatalos értesítés arról, hogy a bizottság felülvizsgálta és jóváhagyta a város árlejtési bizottságának azt a döntését, amelyet az újabb városi öntöző-autó beszerzésére hirdetett.

Mint ismeretes, az árlejtési bizottság az összes ajánlattevő cégek közül az aradi *Ablonczy* és *Bustin*-cég Ford-kocsit ajánlatát minősítette a legolcsóbbnak és a legalkalmasabbnak 374.000 lei, beszerzési áráért.

Meghílt! A SPIRIN

AZ ÜLŐ ÉLETMÓD VESZÉLYEI

A mozgás hiánya, amely bizonyos foglalkozási ágak üzésével jár, a vérben húgysavat halmoz fel. Ez előbb-utóbb általános rosszulléti állapotot, vagy helyi bántalmakat mint: reuma, farzsába, köszvény, idegzsába, von maga után és igen gyakran a végzetessé válható érelmeszesedésre vezet.

Dr. Fleury egyetemi tanár a párisi tudományos akadémián tartott előadásai alkalmával rámutatott az ülő életmód veszélyeire. Ugyanakkor megmagyarázta azt is, hogy az ülő életmódot élő embereknek, de általában mindenkinek, aki 40 éven felül van, URODONAL-t kell szednie, mert az a húgysav leghatásosabb megbonója.

URODONAL

elejét veszi a köszvénynek, húgysavlerakodásnak, epekőnek, reumának és vesebántalmaknak, valamint a már meglévő ilyen betegségeket kigyógyítja.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

Kémkedés, szerelem, féltékenység

Kémszervezetet lepleztek le Bucurestiben

A vád szerint egy magyar folyamhajózási tisztviselő és egy román főhadnagy állanak a kémkedés középpontjában — A féltékeny vasúti tisztviselőnő játszotta a hatóságok kezére a bűnpör vádlottjait

Bucurestiből jelentik: Az állambiztonsági hivatal közgei már a múlt év őszén annak a gyanújuknak adtak kifejezést, hogy Romániában újabb kémszervezet működik, amely katonai adatokat és a román hadsereg felszerelésére vonatkozó értesítéseket igyekszik beszerezni. A nyomozó hatóságok megállapításai szerint a kémhálózat központja Bucurestiben van és annak vezetője, irányítója Putnik Ferenc, a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság egyik főtisztviselője.

A könnyelmű főhadnagyot bűnbe viszi a szerelem

A vádat kiterjesztették Mann Sándor, a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Rt. giurgiui pénztárosára is. A pénztáros nagy házat vezetett, előkelő politikai és katonai személyiségekkel tartott fenn összeköttetést és gyakran látta őket vendégül házájánál. A vendégek között szerepelt Antonescu, az 5. gyalogezred főhadnagya is, aki könnyelmű életmódot folytatott, állandóan kártyázott, ledér nők társaságában orgiákat rendezett és akiről már katonai iskolai növendék korában — minősítést lapja szerint — megállapították, hogy gyengelelemű ember és felettesei többször tettek előterjesztést a hadsereg kötelékéből való eltávolítására. Antonescu könnyelmű és költséges életmódját nem tudta a főhadnagyi fizetésből fedezni, nyomasztó adósságai voltak, amelyek elől úgy menekült, hogy Mann Sándor férjhez adta hozzá Ágnes nevű nővérét.

A főhadnagy rövid ideig hűséges volt feleségéhez, de később megismerkedett egy Vasilescu Paula nevű vasúti tisztviselőnővel, a

kibe beleszeretett. Elhatározta, hogy elválk feleségétől. Pénze azonban nem volt, menyasszonya viszont állandóan zaklatta, pénzért.

A főhadnagy nyomasztó anyagi helyzetében sógorához, Mann Sándorhoz fordult, aki hajlandó is volt anyagi ügyeit rendezni, ha bizonyos katonai adatokat beszerez. Antonescu vállalkozott is a megbízás teljesítésére. Vegyi tintával láthatatlan módon kimutatásokat és jelentéseket készített a katonai mozgósítás részleteiről, az ezredek létszámáról, a tisztikar és a legénység helyzetéről, a különböző csapatok fegyvererejéről és mozgósítási kereteiről.

A fontos katonai iratokat tartalmazó jelentéseket átadta Mannnak, aki azokat Varga Ferenc hajózási vállalati tisztviselő segítségével eljuttatta Budapestre, ahonnan — a nyomozás megállapítása szerint — jelentős összegeket kaptak dollárban. A pénzeket — állítólag — két román pénztintézet fizette ki Putniknak és a kémszervezet tagjainak.

Közben Paula Vasilescu sürgette a válást és az esküvőt. A sok átlumpolt éjszakától, nehéz kártyacsatától és talán a lelkiismeret furdalástól is enervált idegzetű tiszt újabb ígéretekkel és kisebb-nagyobb összegű pénzzel próbálta türelemre bírni szerelmesét, ez azonban rendkívül ingerlékeny és féltékeny volt és különösen a tiszt feleségével, Mann Ágnessel

AVERUS az elsőrendű borotvapenge.

szemben érzett mélyen gyökerező gyűlöletet.

A féltékeny Paula felhasználva az alkalmát, hogy szerelme gyakran nála, az ő karjaiban pihenni ki viharos életmódja fáradalmait, pénz után kutatott a főhadnagy egyenruhájának zsebében. Pénzt ugyan keveset talált benne, mert Antonescu főhadnagy egy szerencsétlen kártyacsata után ment megint kedveséhez, de helyette katonai okiratokat és feljegyzéseket talált. Elvakult féltékenységekben — nem számolva azzal, hogy szerelmesét romlásba dönti, — jelentést tett az adatokról és tapasztalatairól a katonai hatóságoknak, amelyek az állambiztonsági hivattal karöltve bevezették a nyomozást.

Ennek során megállapítást nyert, hogy a nagyszabású kémkedési ügyben fontos szerepet játszott Bossel György giurgiui lakos, továbbá Golopenca Illés, a hajózási vállalat tisztviselője és Ágh Géza, aki azonban, amikor észrevette, hogy a hatóságok figyelik, gyorsan eltűnt.

Beismerő vallomás

Az összegyűjtött bizonyítékok alapján a hatóságok letartóztatták a kémszervezet minden tagját, Ágh Géza kivételével. Antonescu főhadnagynál a letartóztatás alkalmával eszközölt személymotoszásnál, ingébe varrva, egy vászondarabot és két darab húsdolláros bankjegyet találtak. A vászondarabon vegytintával írva, Antonescu azt közölte Vasilescu Paulával, hogy az adóbonokról ne tegyen senkinek se említést... Antonescu főhadnagy ugyanis a katonai adatokat a nála állandóan nagymenyiségben lévő adóbonok hátlapjára jegyezte fel, ezekről másolta le a kémhátsai részére, az adóbonokat pedig eladta... A főhadnagy eleinte tagadott, a bizonyítékok sulya alatt azonban később megtört és bevallotta bűnét.

A hádbíróság június 26-ikán kezdi meg a nagyszabású kémkedési bűnpör tárgyalását. A vádlottak védelmére a legjobb nevű román ügyvédek, sőt ügyvédnök jelentkeztek.

»Erdélyi Monographia«

Minden tekintetben értékes, adatokban fölényesen gazdag munka hagyta el a sajtó nemrégiben Satumaren. Berey Géza és Várady Aladár hirlapírók szerkesztésében jelent meg az „Erdélyi Monographia” című lexikális munka, amely magában foglalja Ardeal közéletének, művészeti és irodalmi világának reprezentánsait, mindazokat a társadalmi és kulturintézményeket, egyházakat, kulturmegmozdulásokat és gazdasági szakcsoportokat, amelyek a világháború utáni Ardeal határal között élnek és léteznek...

Ez a szép kiállítású, vaskos kötet hiven ad számot az itt élő társadalomról és kitűnő forrásmunkául szolgálhat majd annak, aki történelmi távlatból egykor meg akarja írni a világháború utáni Ardeal történetét. Az „Erdélyi Monographia” terjedelmére nézve és adatainak gazdagsága miatt valóban impozáns munka, amely nemcsak lexikonszerű adatokat tartalmaz kereskedelmi, ipari, kulturális, társadalmi és egyházi életünk kiválóságairól, hanem pontos kulturtörténeti leírással is szolgál. Hosszu idő kitartó és gondos munkája ez a könyv, amely ha nem is hiánytalan — hiszen egy lexikális munka sohasem lehet tökéletes — a maga nemében valóban elismeréseméltó és hűzágpótló munkának tekinthető.

Az „Erdélyi Monographia” második részét most rendezik sajtó alá és az adatgyűjtés munkáját a szerkesztők maguk végzik. A második kötet rész ez év őszén hagyja el a sajtót Satumaren.

(—)

**Olcsó
Velence-Lidói
nyaralás!**

Husz napi belizetett pansiom van
a Grand Hotel des Bainsban

Közbejött akadályok miatt nem
utazhatom. Fenti nyaralási jogot
olcsón LEIBEN eladom.

Cím az Aradi Közlöny főkiadóhivatalában

Négy budapesti fiú vágta el Rooseveltt »Kék Sas«-ának nyakát

Beszélgés az NRA-per két hőseivel — Hogyan lettek a budapesti Schechterék Amerika leghíresebb emberei

Newyorkból jelentik: A milleniumi kiállítás évében, 1896-ban, Schechter Dávid baromfiüzletet nyitott a Vadász-uccában, közel a holduccai csarnokhoz. A háború és forradalmak után, 1920-ban lehuza a redőnyt, felpakkolta nagyszámu családját és kivándorolt az Egyesült Államokba. Az 1935-ik esztendőben Schechter Dávid és négy fia: József, Márton, Áron és Sándor, akik közben szintén kitanulták a mesterséget és önállóan vezették nagyarányú élőbaromfi üzletüket,

elvágták a világ legnagyobb és leghíresebb szárnyasának, a Kék Sasnak nyakát

és ezzel beirták nevüket az Egyesült Államok történetébe.

Amikor a washingtoni Legfelsőbb Bíróság kilenc bírása egyhangú döntésükben, amelyet az Egyesült Államok Népe contra Schechter-ügyben hoztak, kimondta, hogy az NRA alkotmányellenes, miután a kongresszusnak nem volt joga a néptől kapott törvényalkotói hatalmát az elnökre átruházni, továbbá, hogy a szövetségi kormánynak nincsen joga az egyes államok területén belül a munkaidőt és munkabérek szabályozni, recsegve ropogva omlott össze az a már különben is száz helyen megrepesztett fundamentum, amelyen a „New Deal” erősen ingadozó épülete állott.

Schechterék utja a holduccai csarnoktól a világhírre

Schechterék nevéhez fűződik a kétes értékű „dicsőség”, hogy a sasmadár átmetszett torokkal, holtan bukott a porba és a NRA, az ezer reményt keltő „New Deal” tartópillére összeomlott.

Ennek a cikknek azonban nem célja hogy az NRA bukásának gazdasági következményeit tárgyalja vagy jósolja. Az elkalandozás után térjünk vissza a kiindulópontra, ülünk fel a földalattira, menjünk ki a subway-expresssen Brooklynba, a gyönyörű Prospect Park közelébe és keressük fel Joseph Heller, sovány, fiatal — alig 33 éves — ügyvédet, aki a nagy diadalt aratta a Supreme Court előtt és találkozunk ott Schechter Józseffel, aki 35 éves, nős és szenior tagja a Schechter Poultry Corporation-nek.

— Az apámat mindenki ismerte az V. kerületben Pesten, — meséli — már tudniillik: mindenki, aki a holduccai csarnokban vásárolt élő baromfit. Huszonhat évig állt fenn az üzlet és biztosan sokan emlékeznek még rá a Vadász-uccában és a környéken. 1920-ban az apám felpakkolta a mamát meg a gyerekeket és meg sem álltunk Newyorkig.

— Mivel kezdtek foglalkozni, amikor Amerikába megérkeztek? — kérdeztem.

— Mingyárt az élőbaromfi szakmába mentünk. Én meg három fivérem megnyitottuk itt Brooklynban az első boltot, a 858 East 52-ik utcában és az ma is megvan. Csak éppen zárva van, — teszi hozzá rezignáltan.

— Miért van zárva? — kérdem.

Holnap válaszol a kormány a német jegyzékre

A német delegáció elhagyja Bucurestít

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a német gazdasági bizottság tagjai átnyújtották Schacht német birodalmi pénzügyi diktátor választát a román kormánynak, az ujonnan életbeléptetett kereskedelempolitikai rendelkezésekkel kapcsolatosan. A kormány ujonnan bevezetett kereskedelempolitikája ugyanis a külföldi államokkal való kereskedelmi mérlegek tüzzel-vassal aktívra tételét célozza. Ez vonatkozik a német-román kereskedelmi mérlegre is és ez ellen tiltakozott a német delegáció. Gazdaságpolitikai körökben egyébként úgy tudják, hogy a kormány nem is számít a Németországgal szembeni mérleg aktívra tételére. Ez a mérleg mindig is passzív volt és kevés a valószínűsége annak, hogy aktívra váljon. A kormány választát a német jegyzékre különben holnap nyújtják át. A válasz átvétele után a német delegáció tagjai azonnal elhagyják a fővárost.

Azért, mert

tönkrementünk a nagy győzelemben

és mindenünk ráment a költségekre. Hatvanezer dollárba került a per és ebből huszonkétezer fizettünk ki Joe-nak. Igaz-e, Joe, — kérdezi az ügyvéd felé fordulva és angolra fordítva a szót, hogy még harmincyolcezerrel jövünk?

„Yes... igaz” — feleli a kis ügyvéd, akiből bizony nem nagyon látszik ki, hogy az ország legfelsőbb bírósága előtt

sikeresen tud képviselni egy olyan hatalmas „csirkepört”, amelynek az eredménye alapján rendítette meg az elnök kétesztendői munkáját.

— És mit fognak csinálni, ha így tönkretette magukat a győzelem? — érdeklődtem.

Feleletül kivessz a zsebéből néhány levelet, azután felvesz egy párat, amit az ügyvéd készített oda neki és elébe tartja.

— Láthatja... csekket kapok mindenfelől... gyűjtenek a részünkre üzletemberek és újságok... ha majd elég pénz lesz együtt, újra „business”-be megyünk — mondja jó amerikai magyarsággal.

Nézem a csekket, — mialatt ott voltam is érkezett egy postán — 100 dollár Cincinnati-ból... 30 dollár Cambridge-ből... 150 dollár Chattanooga-ból... Kis halak... jó halak.

— Hogy van az, — kérdeztem most már az ügyvédet, — hogy ön belement ebbe a perbe, illetve abba, hogy fellebbezzenek a Legfelsőbb Bíróságig, amikor tudta, hogy az annyi rengeteg pénzbe kerül, olyan pénzbe, ami nincs is meg? Nem is beszélve arról, hogy nem számíthatott bizonyosan a győzelemre.

— Éppen ez volt az, ami a harcra izgatott, — feleli a kis Heller. — A per anyagából előbukkanó nagy problémák, amelyekről úgy éreztem, hogy egyszer dűlőre kell vinni őket. De volt egy másik szempont is. A Schechter-fiukat tíz éve ismerem és

az életemet is odaadtam volna, hogy megmentsem őket a börtöntől.

Amikor az elsőfoku bíróság az NRA-adminisztráció által ellenük emelt 60 vádpontból 19-ben bűnösnek mondta ki őket és pénzbírságra, valamint három havi börtönre ítélte mind a négyüket, elhatároztam, hogy harcolunk, ha belepusztulunk is.

— Hát tulajdonképpen, hogy is áll a dolog

A híres ügyvéd mosogat

— Itt már segítőársul szegődött hozzám Frederick H. Wood newyorki ügyvéd, aki régi Supreme Court-i praxissal rendelkezett és akl, mint az NRA élőbaromfi kódexbizottságának tagját érdekelt az ügy.

— A Supreme Court két napon át hallgatta a felperes Egyesült Államok képviselőjének, Donald R. Richberg NRA főadminisztrátornak argumentumait, valamint az enyémet.

— A Supreme Court harmadnap hirdette ki az ítéletet. Nem kell azt ismertetnem, hiszen ugyis tudja. Tökéletes győzelmet arattam.

— Igen, tudom, — feleltem — és ezzel megbuktattak valamit, ami két esztendeje, minden hibája és hiányossága mellett is szerves része volt a gazdasági életnek.

— Hja, erről nem tehetünk, — mondja Heller — én azt akartam, hogy a fiuk ne kerüljenek börtönbe.

— Vallja csak be, hogy egy kicsit arra is gondolt, hogy egymillió dollárt érő hírnévhez jut, ha megnyeri a pert.

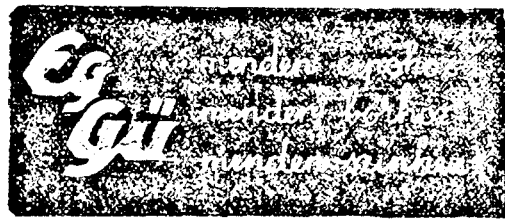
Beszélgés közben nézelődtem kicsit a lakásban. A híres ügyvéd lakásában, aki

olyan pert nyert meg, amelyhez hasonló nem sok akad az Egyesült-Államok történetében,

olyan pert, amelyért — most utólag — sok híres, nagy newyorki ügyvéd minden tagja odaadná félszemét, kezét vagy lábát... szóval nézelődtem a kiváló jogász lakásában.

Tipikus amerikai lakás, egyemeletes családi ház első emeletén, kis fa-erkéllyel, Brooklyn egy uccájában, ahol jobbra és balra száz... vagy ezer pontosan ugyanilyen ház áll még...

— Mialatt Schechter József még beszélgetett

ezekkel a vádakkal? Mesélje csak el, Schechter, hogyan kezdődött az egész.

Az ügyvéd beleegyező fejbólintása után kezdett bele a nagy ügy elbeszélésébe Schechter József, tarka, magyar—amerikai—angol nyelven.

Hogyan keletkezett a nagy per?

— A konkurencia bosszúja az egész. Mi szépen feldolgoztuk az üzletet, volt készpénzünk és volt elsőrangú hitelünk. Vagonszamra vettük a csirkét, majdnem mindig készpénzzel fizettünk és így olcsóbban vásároltunk. Világos, hogy olcsóbban is árultunk, mint a konkurencia, habár sok alkalmazottunk volt, akiket jól fizettünk. A konkurencia pulkadt, az üzletünk nőtt és

nem is volt semmi baj, amíg be nem ütött az NRA

és meg nem csinálták az élőbaromfiüzlet kódexét. Ez a kódex előirt bizonyos legolcsóbb árakat, de mi nem tartottuk be, mert az volt a nézetünk, ha olcsóbban veszünk, olcsóbban is adhatunk és a mi üzletpolitikánkhoz senkinek semmi köze.

— De a főbaj ott kezdődött, hogy mi megengedtük a vevőnek, hogy belenyuljon a ketrecbe, megfogdoshassa a csirkét és kiválassza, amelyiket akarja. Válogathatott a leendő szárnyasokban. Ezt pedig az NRA-törvény nem engedi. Előirta a válogatás nélküli ölest, azaz a vevő köteles azt a baromfit kihuzni a ketrecből, amelyik először esett a kezeügyébe. Én ezt sem tartottam meg és továbbra is megengedtem a vevőnek a csirkék fogdosását, kiválogatását.

— Hogy volt tovább? — kérdeztem, de erre már az ügyvéd adott választ, mert — mint Schechter kifejtette — áttértünk a jogi kérdések sikamlós talajára.

— Az elsőfoku bíróság az NRA által Schechterék ellen emelt

60 vádpontból 41-et elejtett, 19-ben bűnösnek mondta ki a fiukat

— mondja Heller. — Amikor közöltem, hogy fellebbezünk, azt kérdezte a bíró, hogy mi értelme van ennek, hiszen három hónap nem a világ és a pénzbüntetés sem súlyos, kevesebb, mint a fellebbezés költsége. Az első tárgyalás ugyanis 15 napig tartott és ha az alperes fellebbez, akkor saját költségén kell a tárgyalás teljes jegyzőkönyvét több példányban kinyomatni. Ez rengeteg pénzbe kerül, de mégis nekimentünk. A fellebbezési bíróság, másodfokon, újabb két vádpontot elejtett, 17-et fentartott és fentartotta az elsőfoku ítéleteket is. Erre továbbmentünk a Legfelsőbb Bírósághoz.

velem és közölte, hogy már csak egy rokon van Pesten, anyja fivére Halpern Bernát, akinek tojáskereskedése van a holduccai vásárcsarnokban, a Heller-házaspár — kisfiuk lefektetése után — rádiószó mellett „dinner”-jét ette az ebédlőben. Mielőtt elmentem, szerettem volna kezét szorítani Heller-rel is. Az ebédlőben nem találtam, az erkélyen sem.

Végül a konyhában akadtam rá, de sajnos, nem foghattam vele kezét, csak fejbólintással bucsuzhattunk.

Joseph Hellernek ugyanis munkát keze vizes volt. A vacsoraedényt mosta el éppen a Hires Ügyvéd.

V. I.

URANIA CENTRAL

7 1/4 órákor

Este 9 1/4 órákor

Ma utólfára!

Folyik a vér, folyik a tánc

CARL BRISON

KITTY CARLISTE

SELECT

6, 7 1/4 és 9 1/4 órákor
Premier!

Hollywoodi bál

Tánc — szerelem — humor!

Mindennél több! Mindennél pazarabb! Mindennél különlegesebb! PINTY és PONTY, LUPE VELEZ, JIMMY DURANTE mint Tarzan.

Jön: Gustav Fröhlich — Lida Baarova gyönyörű filmje: BARCAROLA

HIREK

Alibit igazol tizenötezer angol katona

Anglia legnagyobb katonai központjának, Aldershotnak parancsnoksága lázas buzgalommal igyekszik 15.000 katonára számúra alibit igazolni. Aldershot közelében egy éjszaka titokzatos bűncselekmény történt, amelynek 15.000 gyanúsítottja van.

Az eset néhány nappal ezelőtt történt. Egy csinos fiatal lány, May Withers kisasszony ment hazafelé az országúton 64 éves anyjával. Aldershot melletti villájukba igyekeztek. Az országutat bokrok szegélyezték és a lámpák csak gyéren égtek.

Az út egyik homályos pontján hirtelen megzörrent az egyik bokor és a két nő ijedten állt meg. A következő pillanatban egy katona ugrott elő a bokorból. Arcát nem tudták kivenni a sötétben, csak azt látták, hogy jólmegtermett, vállas ember. A nők felsikoltottak, a katona egy hangot sem hallatott, ellenben ráugrott a fiatal lányra. Atkarolta, cuppanósan megcsókolta, majd könnyedén felkapta és vissza akart vele ugrani a bokrok közé.

A 64 éves anya nem vesztette el lélekjelenlétét. Hátulról bekapaszkodott a katona zubbonyába és kétségbeesetten sikoltozott:

— Ne vigye el a lányomat! Segítség!

A katona, akinek mindkét keze a lánnal volt elfoglalva, brutális módon megrugta az öreg hölgyet, akit azonban ez sem riasztott vissza lánya védelméért. Felkapta esernyőjét és fejbévágta vele a katonát. Sűrűn kopogtak az ütések a katona fején, míg végül az esernyő nagy recsenéssel kettétört rajta. A katona ekkor fájdalomában és kábulatában elejtette Withers kisasszonyt, aki fájdalmas nyekkenéssel ráesett az országútra. A katona a következő pillanatban fejét fogva eltűnt a bokorba.

A hős anya és megkínzott lánya ezután felverte az egész környéket. 10 perc múlva már vérebbekkel kutatták fel a rendőrök az egész környéket, de nem tudták a katona nyomára jutni. Az asszony másnap feljelentést tett a katonai hatóságoknál. A parancsnokság példás megtorlást ígért, de reméli, hogy a nyomozás ki fogja deríteni, hogy nem katona követte el a támadást. Lehetségesnek tartják, hogy valaki katonaruhat szerzett magának, illetéktelen módon.

Az aldershoti tisztek sorra hallgatják ki a helyőrség minden katonáját. Eddig három lovaszred, négy gyalogszred és egy nehéztüzérségi század minden katonájának sikerült alibit bizonyítani. Még jó néhány ezer katona hátra van. A tisztek mindenkit felszólítottak, hogyha valamelyik társuk a kérdéses estén dagadt fejjel és ruzsnyomokkal az arcán tért vissza laktanyájába, azonnal jelentsék fel. Eddig azonban egyik kaszárnnyában sem tudnak arról, hogy valamelyik katona ilyen állapotban tért volna haza. A parancsnokság reméli, hogy mind a 15.000 katonának sikerül alibit igazolnia.

— **EMELKEDŐ HŐMÉRSÉKLET.** Ma még északnyugati, holnap délnyugatra forduló légáramlás, az ország nyugati részén felhősödés. A hőmérséklet emelkedik.

— **ZÜRICH I ZÁRLAT:** Páris 20.20 és fél, London 15.06, Newyork 305 és hétnyolcad, Milánó 25.12 és fél, Amszterdam 207.55, Berlin 123.40, Prága 12.79, Varsó 57.75, Belgrád 700.

— **Tatarescu miniszterelnök csehszlovák kiűztetése.** Bucurestiből jelentik: Seba Jan, csehszlovák követ ma Masaryk elnök nevében átnyújtotta Tatarescu miniszterelnöknek a fehér orosz-lán-rend nagykeresztjét.

— **Caranfil légügyi államtitkár Londonba utazik:** Bucuresti: Caranfil légügyi államtitkár Londonba utazik, ahol részt vesz az európai államok légügyi kongresszusán. Utazása a román aviatika anyagellátásával függ össze.

— **Elindult Amerikába Policarp Morusca püspök.** Morusca Policarp, az északamerikai románok Arad megyéből kinevezett új püspöke hétfőn diakonusa kíséretében utrakelt távoli új misszióshelyre. A nagy utra készülő püspököt az egyházmegye részéről szívélyesen bucsúztatták.

— **Szerdán száll ki a városi bizottság az Oborra.** Ismeretes, hogy a városvezetés külön bizottságot küldött ki az Oborra, hogy ott mindazokat a panaszokat megvizsgálják, amelyeket az aradi fakereskedők a vándorifakereskedők ellen felsorakoztattak. A bizottságot, amelynek tagjai Zabb Steian, Tatu Ioan városvezetőségi tagok, továbbá Popa Grigorie közigazgatási osztályfőnök, a város szerdán délelőre hívta össze, hogy a helyszínre kiszálljanak.

— **Robbanás egy olasz csatahajó fedélzetén.** Rómából jelentik: A „Boreal” csatahajó fedélzetén robbanás volt, amely két matrózt megölt és négyet súlyosan megsebesített.

— **Tüntetnek és hazautaznak a franciaországi lengyel munkások.** Párisból jelentik: A franciaországi lengyel bányászok közül többszázan megjelentek a liliei követségen és utlevelüket kérték, hogy hazautazzanak. A munkások viselkedése annyira fenyegető volt, hogy a követség személyzete a csendőrség közbelépését kérte. Ugyanakkor másik 200 lengyel munkás a párisi lengyel követség előtt tüntetett. A rendőrség szétszórta a tüntetőket.

— **Katasztrófális áradások Texasban.** New-Yorkból jelentik: Hosszas viharos esők következtében Texas területén katasztrófális áradások vannak. 14 ember életét veszítette, az anyagi károk igen nagyok.

— **Fegyencek lázadása egy amerikai szénbányában.** New-Yorkból jelentik: A Kansas állambeli Lansing börtönének 300 lakója fellázadt. A fegyencek — miután leereszkedtek a szénbányába — 15 órát lefoglaltak és azokat tuszokként tartják. A fegyencek helyzetük javítását kérik.

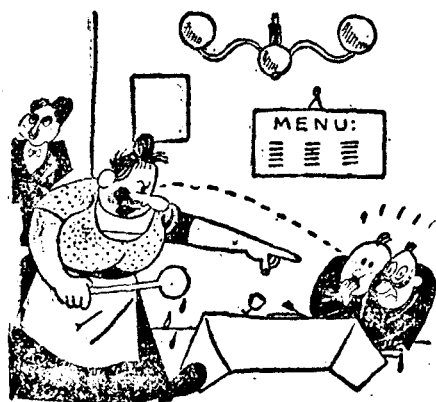
A motornélküli repülés titkát megtalálta egy tizesztendős aradi fiúcska

Tizesztendős fiúcska jelent meg ma délelőtt az aradi városházán és Ursu polgármesterrel akart beszélni. Előadta, hogy Jacsity Vladimírnek hívják és — felfedezte a motornélküli repülés titkát. Mint mondotta, olyan gépet konstruált, ami mindössze tizezer leibe kerül és kényelmesen Bucurestibe lehet repülni vele. A bejelentés természetesen nagy meglepetést keltett és a polgármesteri előszoba várakozói a fiúcska köré sereglettek, hogy megismerkedjenek találmánya titkával. Füzet került elő, amelyben gyermekes ceruzarajzok sorakoztak a lapokon, jelölül annak, hogy a fiúcska fantáziáját tényleg intenzíven foglalkoztatja a repülés. Végül is az ötletes Voitecanu titkár mentette meg a helyzetet, aki husz leít utalt ki az eszes fiúcskának autobuszköltségre, azzal, hogy holnap majd megbeszéli a dolgot Gruja urral, a repülőtér parancsnokával. A fiúcska derűs arccal eltávozott találmánya első jövedelmével a zsebében.

— **Idegbeteg lett a csendőrségi szabálytalanságok miatt elítélt ezredes.** Bucurestiből jelentik: Crivat ezredes, aki a csendőrségi szabálytalanságok miatt a jilavai fegyház lakója, börtönében súlyos idegbeteg lett. Egész nap szótlanul ül cellájában, amely előbb Zaletzkié volt és nem ismer meg senkit. A fogházorvos kéri, hogy vessék az ezredes alapos vizsgálat alá.

— **Melluszásban rekordot javított Bucurestiben dr. Gherman Dante aradi ügyvéd fia.** Értékes aradi sport-sikerről számol be a bucaresti-i sajtó. A bucaresti-i Kissileff-strand uszodájában 100 méteres melluszásban rekordot javított ifj. Gherman Dante, dr. Gherman Dante ismert aradi ügyvéd fia. A fiatal joghallgató kitünő uszó és mint ilyen már számos komoly sikert könyvelhet el magának. Tavaly megjavította a 100 méteres melluszás országos rekordját 1.23.6-ra és, hogy a fiatalember egyre fejlődik azt mi sem bizonyítja jobban, mint legutolsó eredménye, amely szerint saját rekordját döntötte meg. Gherman Dante 100 méteren 1.22.1 időt ért el és a bucaresti-i lapok sportrovataikban nagy cikkekben számolnak be az értékes eredményről, amely nemzetközi viszonylatban is helytálló. A hírek szerint Gherman Dante újabb rekordjavító kísérletet tesz, amennyiben az 50 méteres melluszás idejét akarja megjavítani. Az 50 méteres időt 41 másodperccel még 1931-ben Lichardopol érte el. A fiatal joghallgató az 1936-ban Berlinben megrendezésre kerülő Olimpiáson minden bizonnyal részt vesz majd.

Barátságos vendéglő

— **Ki merészelté azt mondani, hogy a rostélyos kemény?**

— **Súlyos motorkerékpár-baleset történt ma Aradon.** Zamesz Stefan, Str. Sava Raicu 70, szám alatti lakos Segaban a katolikus templom mellett nagy sebességgel haladó motorkerékpárával a rossz köves úton felborult. A motorkerékpáros súlyosan megsebesült és gépe összetört. Mentők szállították lakására Zamesz Stefan s ott ápolják.

— **Aradi urileány sikeres vizsgája a budapesti Zeneművészeti Akadémián.** Az elmúlt héten megtartott zeneakadémiai vizsgákon Vajda Kató, az aradi társaságok kedvelt tagja, aki már többször tanulójelet adta művész adottságainak, kitünő eredménnyel vizsgázott a Zeneakadémia zongoraszakán, a dr. Dohnányi Ernő főigazgató elnökelete alatt működő nagy bizottság előtt. Ugy a zongora, mint az elméleti szakon kitünő komoly felkészültségével és nagy képzettségével. Vajda Katót vizsgáira F. Molnár Erzsébet ismert zongoratanárnő és Nagy Aranka készítették elő.

— **Elítélt bizonyítványhamisító zarándi legények.** Négy zarándi legény a rendőrség kötelekébe akart állni. Minthogy ehhez elemiiskolai képzettség kell, megbízták Farcas Dimitrie parókial szolgát, hogy szerezzen számukra bizonyítványt. A szolga be is szerzett négy hamis bizonyítványt az V. és VI. elemi iskolai végzettségről. A turpisság azonban kiderült és a törvényszék ma tárgyalta az okmányhamisítási ügyet. A vádlottak azzal védekeztek, hogy a forradalom alatt az iskolaépület elpusztult, nem szerezhettek be iskolai bizonyítvány másolatot és ezért voltak kénytelenek hamis igazolvánnyal manipulálni. A bíróság Farcast 2000, a többi vádlottat pedig 1000 lei pénzbüntetésre ítélte.

— **Letartóztatták felségstértésért.** Horváthi Pál, Dorobanti községbeli gazdálkodó vasárnap a csendőrség letartóztatta, mert a falu kocsmáiban állítólag felségstértő kijelentéseket tett. Ma délelőtt behozták az aradi ügyészségre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Verekedésért elítélték a rovinel kettősgyilkosság vádlottját.** Szomorú Lajos, a rovinel husvéti kettősgyilkosság vádlottja került ma délelőtt a törvényszék elé egy régebbi bűncselekményéből kifolyólag. Szomorú ugyanis egy ízben összeverekedett Dudás Péterrel, akit úgy megvert, hogy még most is betegeskedik. A törvényszék súlyos testi sértés címén hathónapi fogházra ítélte Szomorút, akit azután visszakísértek a fogházba.

— **Asztma és szívbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, a bőr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja s a gyomor és belek működését kitünően szabályozza.**

— **A 2 milliós nyeremény kiűztetése az Arad megyei Takarékpénztárnál.** Mint vasárnapi számbunkban közöltük, az Arad megyei Takarékpénztárnál eladott sorsjegyek közül a 10913 számú sorsjegy a június 15-i húzás alkalmából 2.000.000 leít nyert. A főnyereménnyel kisorsolt sorsjegyből az Arad megyei Takarékpénztár 2/4-et adott el és hétfőn délután fizetett ki az intézet sorsjegyzosztályában a szerencsés nyerőknek egyenként 450.000 leít. A kiűztetési aktus az örömteljes körülményeknek megfelelően ünnepélyes keretek között folyt le és Zohner ur, a Loteria de Stat bucaresti-i igazgatója direkt eljött Aradra, hogy a szerencsés nyerőkkel megismerkedhessék. A szerencsés sorsjegy tulajdonosai nagy meglepedéssel honorálták az intézet előzékeny eljárását, mellyel a nagyösszegű nyereményt azonnal kifizette.

— **IGEN TISZTELTE ÜGYFELEINK és kitöltödi fürdőhelyeket felkeresni óhajtok szíves figyelmébe ajánljuk devizaosztályunkat, mely fürdődevizák hivatalos uton való megszerzése céljából továbbra is készséggel áll az igénylő közönség szolgálatára Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T. aradi fiókja.**

— **Verekedés és botrányokozás miatt előállították az aradi rendőrségre Jankovici Milivoj, Ströker Ferdinand és Buia Ioan aradi lakosokat, akik a Perényi-vendéglőben az elmúlt éjszaka a vendéglő tulajdonosát inzultálni akarták. Meghaldult ellenük az eljárás.**

— **Megverte a végrehajtót — 15 nap elzárás.** Az állami végrehajtók nem tartoznak a közkezdelt emberek sorába. Legkevésbé faluhelyen, ahol sokszor az életüket is kockára teszik az elkeseredett adóssal szemben. Mult év októberében Oancea Ioan, Varfurile községbeli végrehajtó megjelent Rotiu Mitru gazda házában és onnan adóhatalék fejében butorokat akart elvinni. Rotiu azonban ellenszegült, a végrehajtóra rázárta a lakás ajtaját, bántalmazni kezdte és Oanceának csak nehezen sikerült elmenekülnie. A törvényszék Rotiut állami közeg elleni erőszak címén 15 napi elzárásra és 1000 lei pénzbírságra ítélte.

— 50.000 vagon gabonafeleslegre számít a kormány. Bucurestiből jelentik: A gabonaértékesítési konferencia nyomán Sassu miniszter a következő konkluziókat vonta le: A végsőkig elő kell segíteni az exportot, a földműveseknek megfelelő árakat kell biztosítani. Még pedig olyan árakat, amely ne legyen alávétve a pénzügyi árfolyam-ingadozásoknak. Az értékesítési akciót garantálják a kormány rendelkezésére álló alapok. Ezek az alapok megakadályoznak minden üzérkedést és bizonyosra vehető, hogy a buza ára semmilyen körülmények között nem süllyedhet 35.000 lei minimum alá. A gabonakivitel ennek folytán a kormány számításai szerint az idén rendkívül intenzív lesz és legkevesebb 50.000 vaggont tesz ki az idei gabonafelesleg.

— Átcsoportosítják a német kormányt. Rómából jelentik: Berliin híre szerint a német kormányban jelentős átcsoportosítás készül. Hír szerint Hitler maga fogja átvenni a külügyminisztérium vezetését Neurath bárótól, az eddigi külügyminisztertől, aki Rómába megy, mint Németország nagykövete és Ribbentrop báró lesz az új külügyi államtitkár, míg a mostani külügyi államtitkár, Bülow, Londonba menne nagykövetnek.

O Csikó válogatott—sziléziai válogatott 4:2 (2:2). Kattovichból jelentik: A Csikó válogatott kedden nagyszámu közönség előtt a sziléziai válogatottal mérkőzött s azt erős küzdelem után 4:2 (2:2) arányban legyőzte. A magyar együttes nehezen melegedett bele a játékba, úgy, hogy a rajtaütésekkel dolgozó lengyel csapat a 8. és 10-ik percben két gólos vezetésre tett szert. Ettől kezdve a magyar együttes mindjobban játszott és az egyik veszélyes támadást a másik után vezette. A 25-ik percben Serényi és a 28-ik percben Röck góljaival egyenlített. A szünet után a Csikó az iramot fokozta és nagy fölénybe került. A 6-ik percben Serényi átadásából Nemes lőtte a vezető gólt. Sorozatos támadások egy perccel a mérkőzés vége előtt Somlay révén újabb góllal végződtek.

— Elutasított felmondási kereset. Az aradi törvényszék második szekciója ma délelőtt tárgyalta másodfokon Majtényi Gyula munkás keresetét. Majtényi elmaradt felmondási idő címén mintegy 100.000 lei erejéig perelte az Aradi Nyomdávállalatot. A vállalat képviselőjében dr. Gerő Sándor, ismert aradi ügyvéd több pergátó kifogást jelentett be és rámutatott több olyan körülményre, amelyek alapján elsőfokon a munkaügyi bíróság elutasító ítéletét hozta. Ma a törvényszék ítéletében ugyancsak az alperes álláspontjára helyezkedett és Majtényi keresetét elutasította.

— Dr. Krepll fogorvos értesíti pácienseit, hogy a nyári hónapok alatt délelőtt 9—2-ig rendel. (Str. Horia 8.)

— Gyomorlajás, székrekedés, bélpangás, fejfájás, szédülés, felfuvodás, gyomornyomás, rossz emésztésnél nélkülözhetetlen a Földes-féle Solvopirula, mely a legideálisabb vértisztító, hashajtó, epehajtó. Egy doboz 20 lei. Földes gyógyszerár Arad 1782

— Junius hórában jelenik meg a „Football” című 400 oldalas szakkönyv. Dr. Virgil Economu szerkesztésében lényegpótló, kitűnő könyv jelenik meg, amely a football-sport iránt érdeklődők részére nélkülözhetetlen. A 400 oldalas vastag szakkönyv részletesen foglalkozik az angol-szász, valamint a közép-európai és latin államok football-rendszerével és a különböző stílusokkal, ahogyan azt különböző nemzetek csapatai játsszák. A könyvet úgy a szakembereknek, mint az amatőröknek el kell olvasniuk, hogy ismereteiket ezen a területen tökéletesíthessék. Dr. Virgil Economu, a szerző (lakik Bucuresti, Str. Maria Rosetti III. 34.) megrendelés esetén 200 leies utánvétellel készségrrel küldi el bárkinek a „Football” című szakkönyvet.

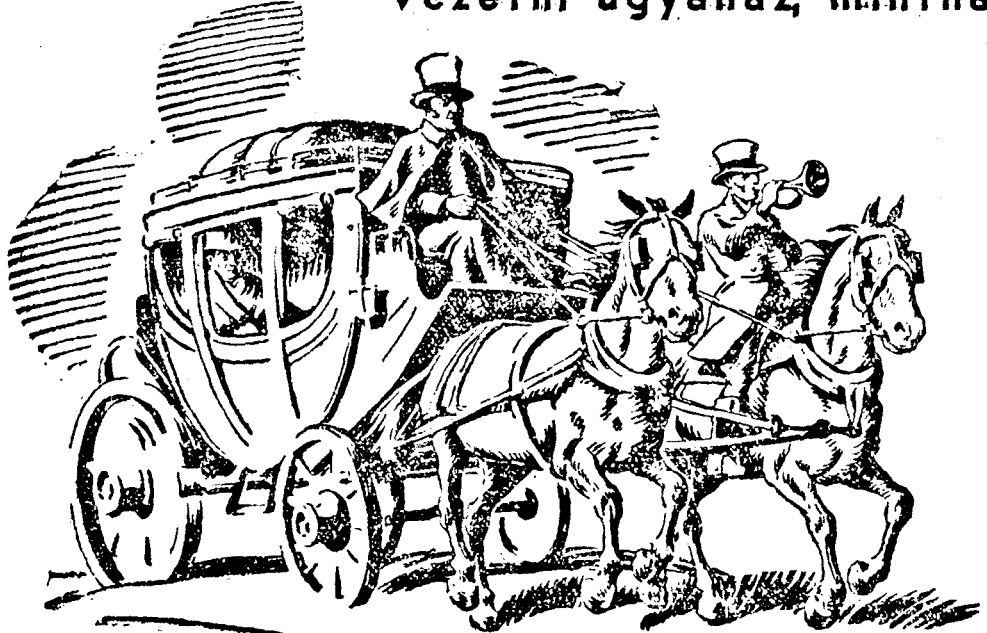
— A szép, fiatal fog felbecsülhetetlen ajánlólévlél. Aki kora ifjuságától kezdve ODOL-t használ, azt mindenütt kedvezően fogadják.

— Nehéz székelésben szenvedők, akiknek gyakori fejfájás, mellnyomás, szivdobogás, gyomorműködési zavarok és különösen fájdalmas végbélbajok — mint aranyér, repedés, előesés, polipus, sipoly, szűkület — teszik az életet nehézé, igyanak reggel és este negyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— Ma az alantli gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.
SZONDI: Str. Consistoriului.
WEISZ: Piata Avram Iancu.

A mai világban egy üzletet
TELEFON NÉLKÜL
vezetni ugyanaz, mintha

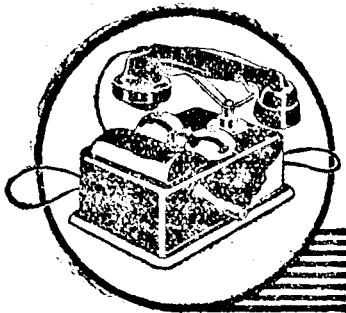

POSTAKOCSIVAL
akarna utazni!

A telefon megszaporítja vevői számát, új eladási lehetőségeket nyit meg, új beszerzési forrásokkal hozza érintkezésbe és állandóan informálja a pillanatnyi árhullámzásokról. A telefon megnöveli és meggyorsítja az inkasszót. Használja ki a Román Telefon Társaság nyújtotta speciális előnyöket.

Aki a telefonra június 20-ig előfizet, nem fizet felszerelési illetéket. Ezenkívül a Román Telefontársaság az előfizetési díjat havi részletekben is elfogadja. Így egy havi előfizetési díj lefizetése ellenében megkaphatja a telefont.

Fizessen elő a Telefonra!

LEGUJABB SPORT

Elutasították Románia óvását

2:0 arányban igazolták a mérkőzést és elrendelték a 12 perc lejátszását — Pénteken játsszák le a hátralévő időt —

Szófiából jelentik: Szófiában ma egész napon át tárgyalták Románia óvását, amely szerint a jugoszláv válogatott mérkőzés megsemmisítését kérték. A bizottságban, amely az ügyet tárgyalta, egyetlenegy román delegátus sem foglalt helyet és a bucaresti-i sajtó nem is bizott abban, hogy az óvásnak helyt adnak. A bucaresti-i sajtó jósolata már estére bekövetkezett, amennyiben

Románia óvását elutasították és igazolták a mérkőzés 2:0 állását, egyben pedig elrendelték a hátralévő 12 perc lejátszását.

A tárgyalások során kihallgatták a mérkőzés bíróját, aki igazolta, hogy irreális talajon folyt a küzdelem, később pedig mind a két válogatott csapat kapitányát megszólaltatta a bizottság. A román csapat kapitánya természetesen az újrajátszás mellett foglalt állást és azt állította, hogy a lehetetlen talajon csak azért kezdtek neki a mérkőzés lejátszásának, mert a stadionban lévő tömeg követelte a meccs megtartását. Zavarólag hatott azonban az a tény is, hogy a pályáról játék közben csapolták le a vizet. Az óvást azonban ennek dacára

elutasították, miután a bizottság szerint mind a két csapatot egyformán befolyásolhatta úgy a talaj irreális volta, mint az, hogy játék közben tették úgy, ahogy használhatóvá a játékeret.

Az óvás elutasítása általános felháborodást keltett és

biztosra veszik, hogy a döntés megbontja a Balkán Kupa egységét.

A hátralévő 12 percet pénteken a görög—jugoszláv mérkőzés előtt játsszák le, ami viszont a jugoszláv csapatnak jelent megpróbáltatást, mert a nehéz 12 perc után még egy teljes mérkőzést kell végigjátszaniuk. A román—bolgár kupameccset holnap, szerdán délután tartják meg.

O Vienna—Sparta 1:1 (1:0). Bécsből jelentik: Kedden játszották le Bécsben a Vienna és a Sparta csapata a közép-európai kupa első fordulójának utolsó mérkőzését. A mérkőzés 1:1 arányban döntetlenül végződött és a félidőben a Vienna vezetett 1:0 arányban. A Vienna gólját a 35-ik percben Holec, míg a Sparta gólját a mérkőzés második félidőjének 25-ik percében Weyedli lőtte.

SPORT KÖZLÖNY

Érdekes szabálymagyarázó döntések az International Board ülésén

Nem vezetik be a kétbirós rendszert

Az International Board, a futball játékszabályok megfellebbezhető fóruma, ezévi ülését a Wight-szigeten levő Shanklin-ban tartotta meg M. W. Pickford, az angol szövetség alelnökének elnöke alatt. A FIFA részéről Bauwens dr. és Dalaunay jelentek meg az ülésen, amelyen néhány rendkívül fontos új határozatot hoztak:

1. A játékszabályok 13-ik pontja a játékos sportszerűtlen magaviselete esetében csak annyit ír elő a bíró számára, hogy megintetheti, esetleg ki is állíthatja az illető játékost. Az I. B. most kimondotta, hogy a szabály szövegéhez hozzáfűzi azt az utasítást, hogy ha ilyen eset miatt állította meg a bíró a játékost, akkor a játék folytatása mindig szabadrugással történik és pedig a sportszerűtlenül viselkedő játékos csapata ellen.

2. A játékszabályok 16-ik pontja rendelkezik a bíró által feldobott labdáról. Ha ilyen feldobott labdát játékos érint, mielőtt az a földet érte volna, a bíró köteles szabadrugást ítélni a labdát érintő játékos csapata ellen. Az ir szövetség javasolta, hogy mondják ki határozottan, az ilyen szabadrugás csak egyszerű szabadrugás, tehát közvetlenül nem érhető el belőle gól. Hosszu vita után az ir szövetség visszavonta javaslatát, miután az ir delegátusokat meggyőzték, hogy a módosításra szükség nincsen, mert az magától értetődő.

3. A FIFA javaslatára tisztázták a bíró jogai gyakorlásának kezdeti időpontját. Ugyan is a szabályokból nem tűnt ki, vajon a bíró

kiállíthat-e olyan játékost, aki még a kezdőfüty előtt követ el olyan szabálysértést, amiért a játék folyama alatt kiállítás jár. Az I. B. úgy határozott, hogy a kezdőfüty elhangzása előtt elkövetett szabálytalanságokról a bíró csak jelentést tesz, játékost kiállítani azonban csak a játék megkezdése után elkövetett szabálytalanságért lehet.

4. Ugyancsak a FIFA vitte az I. B. elé azt a problémát, hogyha a szabadrugást elrugó játékos újra érinti a labdát, mielőtt azt más játékos érintette volna és az érintés kézzel történik, akkor egyszerű szabadrugást kell-e ítélni a kétszeri érintésért vagy pedig a kezelést kell büntetni, amelyért szigorított szabadrugás (16-oson belül 11-es) jár. Az International Board kimondotta, hogy a súlyosabb szabálysértést, tehát a kezelést kell ilyenkor büntetni.

5. Hasonló problémát vitt a FIFA az I. B. elé abban a kérdésben, hogyha a bíró által feldobott labdát egy játékos kézzel érinti, mielőtt az földet ér, a szabálytalan érintést vagy pedig a hendszet kell-e büntetni? Az I. B. itt úgy döntött, hogy csak egyszerű szabadrugást kell ítélni ilyenkor, mert a labda csak a föld érintése után tekinthető játékba jutottnak.

6. A kétbirós rendszer kérdésében csupán annyit állapított meg az I. B., hogy engedélye nélkül a jelenleg érvényben levő szabályzatot változtatni nem lehet, tehát marad a régi egybirós rendszer.

Magyar atléta-erőségek Párisban

Párisból jelentik: A nemzetközi atlétikai versenyen magyar versenyzők is indultak, akik azonban tréninghiányuk miatt sorozatos vereségeket szenvedtek. Eredmények:

400 méteres gát: Joye francia 55.8 mp. — Rud: 1. Vintouski francia 380 centiméter. Távol: 1. Paul francia 760 cm. Francia rekord. — 800 méter: 1. Kucharski lengyel 1 perc 54.2 mp. Szabó magyar 1 perc 59 mp.-vel hatodik. — 200 méter: 1. Strandberg svéd 21.6 mp. — Suly: 1. Heljasz lengyel 14.88 m. — 110 m. gát: 1. Lidman svéd 15.2 mp. Kovács magyar 15.7 mp.-vel harmadik. — Magas: 1. Eggenber svájci 185 cm. — 3000 méter: 1. Johnson svéd 8 perc 33.8 mp. Kelen magyar, akinek ez nem távja, 8 perc 47.8 mp.-vel ötödik. 400 m.: 1. Strömberg svéd 48.6 mp. — 100 méter: 1. Sweeney angol 10.8 mp. 2. Hanni svájci 10.8 mp. 3. Osendarp holland 10.8 mp. 4. Sir magyar 10.8 mp. A célbíró döntött az egyidejű futásnál a helyezésekről. — 1500 méter: 1. Messner francia 4 perc 01.2 mp. — Diszkosz: 1. Winter francia 48.09 m.

Pompás japán atlétikai eredmények

Tokióból jelentik: A Filippi szigetek ellen vívott válogatott viadal első napján Yosioka 10.3 másodperc alatt nyerte a 100 méteres síkfutást. Tanaka pedig 201 centimétert ugrott magasba. Yosioka eredménye egyenlő Tolan, Metcalfe és Berger világrekordjával és a japán atlétika újabb nagyszerű fejlődésének bizonyítéka.

O Aradi csapatok vendégjátékai Pecicán, Vasárnap és hétfőn két aradi csapat vendégszerepelt Pecicán és pedig vasárnap az Unirea mérkőzött a Virtuteával, hétfőn pedig a Juventus. Mindkét meccsen az aradiak győztek: az Unirea 7:3 (3:1) arányban, a Juventus pedig 5:2 (2:2)-re.

O Belföldi eredmények Brasov: Sturm (Grác)—IAR 4:1 (1:0). Nemzetközi. — Oradea: CAO. Ripensia kombinált—Subotica válogatott 4:3 (1:0). Nemzetközi.

O Szerdán kezdődnek az Európa vivóbajnokságok. Lausanneban szerdán kezdődnek meg az Európa vivóbajnokságok, amelyek iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg Európaszerte. A verseny beosztása az alábbi: Junius 19—20.: törőcsapatverseny; junius 20—21.: törő egyéni; junius 22—23.: épé csapatverseny; junius 25.: épé egyéni; junius 27—28.: kard csapatverseny; junius 28—29.: kard egyéni; junius 19—22-ig hölgyvívás.

O Matti Järvinen, a gerelyvetés világrekordere, Tallinban két egymásutáni versenyen 73.90 és 73.60 méteres nagyszerű eredményekkel győzött.

O Németország és Csehszlovákia a DC európai zónájának döntőjében. A Davis Cup európai zónájának döntőjébe Németország és Csehszlovákia jutottak. Németország Ausztráliát, a csehek Délafrikát verték. Eredmények: Berlin: Németország—Ausztrália 4:1. Az utolsó nap részletei: Cramm—Mc. Grath 6:3, 4:6, 6:3, 6:2. Henkel—Crawford 2:6, 6:3, 9:7, 4:6, 6:4. A fiatal német játékos első nagy eredménye.

Növényvédelem és Kertészet

Megsokszorozza keresetét, ha a tanácsai alapján kezeli

gyümölcsösét,	Előfizetési árak
kertjét,	mindkét lapra együtt:
szőlőjét,	negyed évre 100.— lei
gazdaságát.	fél évre 200.— lei
	egész évre 400.— lei

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek: Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi 4 könyvet

Horn: Gyümölcsfák nyeseése.
Urbányi: Gyümölcsfák betegségei.
Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket.
Sántha: Szőlő kártevői.
Önköltségi áron 80.— leiert kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatónyomozást (5 lei bélyeg beküldése ellenében) az **Ellenzék** könyv-osztályától Cluj, Piața Unirii. Előfizetési megrendelését azonnal intézzék. 3578

A Marzescu-törvény alapján

két évi fogházbüntetésre ítélt az aradi törvényszék egy kommunista munkást

Még néhány év előtt ugyyszólván minden naposak voltak a kommunista bünperek. Az utóbbi időben azonban szemmel láthatólag el lanyhult a szélsőbaloldali földalatti mozgalom és az ilyentartalmu perek is megrikkultak. Ma délelőtt tárgyalta az aradi törvényszék Undi Ferenc, ismert aradi kommunista munkás bünpereit, aki ellen izgatás címén indult eljárás. Undit hónapokkal ezelőtt éppen akkor fogták le az aradi állambiztonsági hivatal tisztviselői, amikor beszállt a timisoarai vonatba. Amikor megmozdították, rengeteg röpcédulát és más izgatató tartalmu iratot találtak nála. Megvizsgálták a bünlástromát és ekkor kiderült, hogy a brasovi rendőrség már régóta körözi Undit súlyos államellenes büncselekmények miatt. Undit a brasovi törvényszék másfél évi börtönre ítélt.

Újabb bűnyegének tárgyalását ma tartotta meg az aradi törvényszék és a tárgyalásra szuronyos fegyverek kísérték el Undit Brasovból, ahol büntetését tölti. A tárgyaláson a vádlott tagadta, mintha a röpcédulákat terjesztésre használta volna fel. A törvényszék azonban bünlőnek találta Undit államellenes izgatás büntetésében és ezért a Marzescu-törvény alapján két évi fogházbüntetésre ítélt. A bíróság súlyosbító körülménynek vette, hogy a vádlottat már egyszer elítélték hasonló büncselekményekért. Undi az ítélet ellen fellebbezett.

Hollywood világháborúra készül

Harctéri fotóriportereket szerződtettek az amerikai filmgyárak

Fantasztikusan hangzó és mindenesetre erősen blöffös hír érkezik Hollywoodból.

A hollywoodi filmgyárak már most berendezkednek arra, hogy a legközelebbi világháboruban olyan heti hiradókat mutathassanak be, amelyekből egyetlen ütközet és nagyobb támadás se hiányozzék. Richard, Hollywood egyik legbravúrosabb heti hiradó-rendezője, erről a nagyszabású készülődésről elárulta a sajtó képviselőinek, hogy a legutóbbi időben Litvániában, Csehszlovákiában, Lengyelországban, Görögországban és Törökországban már alkalmas ottani filmoperatőröket szerződtettek, mert feltehető, — mondotta, — hogy ha háboru tör ki Európában, akkor ezeknek az államoknak a területén lesz a hadszíntér. Egy másik neves filmrendező elmondta a hírlapíróknak, hogy az ő vállalata öt kitűnő filmoperatőrt küldött Franciaországba, hogy ott tanulmányozzák a filmriportot háboru esetére. A hollywoodi gyár fel akar készülni, hogy szükség esetén egy-két nap leforgása alatt mozgósíthassa harctéri filmriportereit.

A nagy filmgyárak már berendezték háborus stúdióikat. Ezekben előre elkészítik 14 állam fővárosainak látképeit, a középületek, pályaudvarok, arzenálok, hadikikötők, repülő állomások képeit, hogy „majdan” bemutathassák azokat repülő-támadás előtt és a pusztulás után.

Valuta deviza nem kell, csak lei, utlevél nélkül is pompás gyógyhely:

VATA DE JOS kénés es szénsavas hőgyógyfürdő.

Szenzációs gyógyhatás: csusz, rheuma, köszvény ischias, lobbosodás, aranyér, vizértágulás és különböző női bajoknál. Pormentes hegyi levegő, kitűnő konyha, állandó zene, orvosi ellenőrzés, tennisz, tánc, szabad uszoda, különféle szórakozások.

Teljes napi penzió: reggeli, ebéd, vacsora, lakás Lei 120.—
50% vasuti kedvezmény. 3055

Öt évi fegyházra ítélte

A craiovai hadbíróóság is Jakabffy Vilma volt timisoarai táncmestert

A craiovai hadbíróóság ismét tárgyalta Stavraki Jenő tüzérfőhadnagy és Jakabffy Baby volt timisoarai táncmestert kémkedési perét. Mint ismeretes, a clujai hadbíróóság mindkettőjüket bűnösnek találta és fejenként 5 évi fegyházra ítélte. A legfelsőbb katonai bíróság elfogadta a vádlottak fellebbezését és elrendelte a per újra való tárgyalását.

Stavraki főhadnagy megtörtén. fáradtan jelent meg a hadbíróóság előtt, míg Jakabffy Vilma nyugodtan és öntudatosan válaszolt a bírák kérdéseire. A főhadnagy vallomásában elmondotta, hogy mit sem tudott a táncmesterről, a bíróságtól és az első tárgyaláson csak azért ismert be a kémkedést, mert nem akarta szerelmest újabb vallatásnak kiténni. Jakabffy Vilma szintén visszavonta beismerő vallomását és azzal védekezett, hogy az előzetes vizsgálat alkalmával súlyosan bántalmazták.

A vádlottak védői azt fejtették ki, hogy az egész per tulajdonképpen bosszú műve. Maróit szigorancsággal amakidején szerelmes volt a táncmesternőbe, majd amikor látta, hogy az asszony nem viszonzja érzelmét, bosszúból megrendezte az egész kémkedési ügyet. Az utolsó szó jogán a két vádlott ismét ártatlanságát hangoztatta. A hadbíróóság rövid tanácskozás után

bűnösnek nyilvánította Stavraki főhadnagyot és Jakabffy Vilma és ezért mindkettőjüket fejenként 5 évi fegyházbüntetéssel jutotta.

A vádlottak újabb fellebbezést jelentettek be az ítélet ellen, amely egyébként egyezik a clujai hadbíróóság ítéletével.

Radnán egy fiatal papjelölt fulladt a Muresbe

Tegnap délután öt órakor a radnai Szentferenc-rend zárda papjelöltjei, közöttük a 16 éves Szikszai István fürödni mentek a Muresbe. A fiuk közül egyik sem tudott uszni s így történt, hogy a fiatal Szikszai a sekély vízbe lépve hirtelen egy gödönbe süllyedt, ahonnan nem tudott kikerülni. Kétségbeesett segítségkéréssel igyekezett magára vonni a figyelmet, de társai, akik a parton és a sekély vízben állottak, nem tudtak uszni és nem mehettek barátjuk segítségére. Néhány percig még felfelvergődött a szerencsétlen ifjú, azután elmerült és társai szemelátára fult a Muresba. A szerencsétlenül járt fiatal embert kedden 11 órakor fogták ki a Mures lapovai részén.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A német, az olasz, a belga, a spanyol és az egyiptomi kereskedelmi körök tiltakozása az új külkereskedelmi rendszer ellen

Akadályokba ütközik a kereskedelmi egyezmények módosítása — Teljesítik a német kívánságokat

Néhány nappal ezelőtt röviden beszámoltunk arról, hogy az e hó 11-én életbeléptetett új külkereskedelmi és importdeviza-rendszer nem nyerte meg a németországi irányító gazdasági körök tetszését és a Német Birodalom bucaresti-i ügyvivője Pockhammer tiltakozását jelentette be Manolescu Strunga kereskedelmi miniszternél amiatt, mert a pár héttel ezelőtt aláírt új román—német kereskedelmi szerződés legfontosabb intézkedéseit megsemmisíti az e hó 11-én megjelent legújabb rendelet.

A német ügyvivő sajnálatlalt állapította meg, hogy a tőlünk Németországba szállítandó áruk ellenértékül inkasszálandó devizák után a Banca Nationala a Romaniel semmiféle felárat nem fizet, mert a márkát nem sorolja az ugynevezett „nehéz valuták” közé. Már akkor kilátásba helyezte, hogy a németországi legfelsőbb körök megtorló intézkedéseket foganatosítanak, ha a sérelem nem orvosolható.

Most azt jelentik Bucurestiből, hogy a külkereskedelmi irányító országos bizottságnak nagy nehézségeket okoz a kereskedelmi és fizetési egyezmények az új rendszerhez való hozzáadománya és legújabbán Németországon kívül Olasz, Spanyolország, Belgium és Egyiptom is tiltakozásokat jelentettek be az új rendelkezések ellen.

Tegnap Bucurestibe érkezett báró Oertzen, a berlini Union ipari konzern vezérigazgatója, aki Pockhammerrel együtt tegnap kihallgatáson jelent meg Manolescu Strunga ipari és kereskedelmi miniszternél. Németország két megbízottja emlékt-

iratot nyújtott át, amelyben számszerűleg igazolták az új rendszernek a román—német árucserére gyakorolt káros és zavaros hatásáról.

Azt is közölték Manolescu Strunga miniszterrel, hogy a német gazdasági miniszterium a közel-múltban megkötött román—német kereskedelmi szerződést felmondottnak tekinti és kormányuk kénytelen vám- és tarifális megszorításokat életbeléptetni áruexportunkkal szemben.

Manolescu Strunga miniszter válaszában kifejtette, hogy habár ő nem tagja a külkereskedelmi irányító bizottságnak, az erre hivatottnak tudomására fogja hozni Németország kéréseit és maga is kérni fogja, hogy amennyire az új rendszer lehetővé teszi, teljesítsék a német kívánságokat.

Ugyancsak tegnap tiltakozásukat jelentették be Belgium, Olaszország, Spanyolország és Egyiptom képviselői is, akik elégedetlenségüknek adtak kifejezést, különösen a régi árutartozások ki-egyenlítése módjait, valamint a kliring egyezmények módosítása miatt, amely nehézségekbe fog ütközni.

Tatarescu miniszterelnöknek az a kívánsága, hogy az érdekelt államokkal az új rendszer keretein belül megállapodás jöjjön létre

és ezért a mai nap folyamán a miniszterelnökségen tanácskozás volt, amelyen a kormányelnökön kívül az összes szakminiszteriumok vezetői és az érdekelt államok meghatalmazott miniszterei és kereskedelmi megbízottjai is résztvettek. Lapunk zártáig nem kaptunk értesítést a nagyfontosságú konferencia határozatairól.

— ARADI GAZDASÁGI ÉRDEKKÉPVISELETEK VEZETŐINEK TÁRGYALASAI BUCURESTIBEN. Tudvalevőleg a múlt hó elején újjászervezték a Kereskedelmi Testületek Országos Szövetségét, amely Domán Sándort, a Kereskedelmi Testület elnökét egyhangulag és őszinte lelkesedéssel elnökévé, dr. Szöllösi Zsigmondot pedig főtítkárrá választotta. Az új vezetőség már megkezdte a Testületek Uniójának szélesebbkörű megszervezését és ennek során érintkezésbe lép a bucaresti-i székhellyel működő Sfatul Negustoresc (Országos Kereskedő Tanács) vezetőségével, valamint a legnagyobb ardeali kereskedő egyesületek elnökségeivel. A tárgyalások megkezdése céljából Domán Sándor elnök, dr. Szöllösi és Pacuraru Brutus az aradi Kereskedelmi és Iparkamara főtítkára holnap Bucurestibe utaznak, hogy a kereskedelmi testületi szövetség védnökével, Penescu szenátorral megbeszéléseket folytassanak. Néhány nappal bucaresti-i tartozkodás után Clujra utaznak, ahol szintén a testületek országos szervezetének ügyeiben tanácskoznak és folytatják a szervezésintenzív munkáját.

— A román—francia milliárdos kölcsöntárgyalások nehézségei. Mint ismeretes, Antonescu pénzügyminiszter a múlt hónap elején több napot töltött Párisban, ahol a vezető pénzügyi körök hajlandóságot mutattak egymilliárd frank újabb kölcsön folyósítására, amelynek felét hadfelszerelésekre, másik részét pedig régi árutartozásaink kifizetésére használnák fel. Ebből a kölcsönből akarnák kifizetni a dicsősanmartini nitrogéngyár vételárát is, amely vállalat részvényeinek egyik csoportját néhány nappal ezelőtt Budapesten árverezték el. Mint Bucurestiből jelentik, a kölcsöntárgyalások elé komoly akadályok gördültek. Ismeretes, hogy a kormány rövid idővel ezelőtt eladta bányá- és petroleumrészesedésének bizonyos hányadát az Astra Romana és Romano Americana társaságoknak, amelyek nagyobb összegű deviza-előleget folyósítottak az áprilisi szelvények kifizetésére a Banca Nationalának, illetve az államnak. Ez a részesedési hányad tehát már nem adható el a franciáknak, akik emiatt most az Antonescu miniszter által kért egymilliárd franknak csak a felét, ötszázmillió frankot akarnak folyósítani. Antonescu pénzügyminiszter kevesli az ötszázmillió frank kölcsönt, mert pontos számítása szerint ezermillió frankra van szükség. A francia

pénzügyi köröknek tudomására adták, hogy Németország az új külkereskedelmi rendszer miatt elégedetlen és veszély fenyegeti a román—német kereskedelmi összeköttetést. Tekintettel arra, hogy a román—német kereskedelmi kapcsolatok jelentékeny anyagi előnyökkel járnak és ha azok meglazulnak, jelentékeny veszteségek érnének bennünket már ezért is szükséges az egymilliárd frankos kölcsön folyósítása, mert arra a Tatarescu-kormányának feltétlenül szüksége van. Franciaország ezért megértően intézi el a kölcsönkérelmet.

— KEDDEN MÁR AZ ÚJ NYÁRI ZÁRÓRA SZERINT NYITOTTÁK ÉS ZÁRTÁK ARADON AZ ÜZLETEKET. Lapunk tegnapi számában közöltük, hogy az Aradi Kereskedelmi Testület elnökének összehívása alapján hétfőn gyűlést tartottak az aradi kereskedők, akik azt a kérdést tárgyalták, hogy elfogadják-e az új nyári záróra rendelet intézkedéseit, vagy pedig a téli záróra rendelet alapján nyissák, illetve zárják üzleteiket, mert a miniszteri rendelet ezt lehetővé teszi. Tudvalevőleg a gyűlés azt a határozatot hozta, hogy szakmák szerint kérdőíveket köröznek az üzlettulajdonosok között és az esetben, ha a többség a téli zárási és nyitási idő mellett foglal állást, ugyvalamennyien alávetik magukat ennek a kívánságnak. Amíg ez a kérdőíves szavazás végbe nem megy, addig az új nyári nyitási és zárási időt tartják be. Ez alapon már kedden délután 4 órakor nyitották és este 8 órakor zárták az üzleteket.

— Az ügyészség új vizsgálatot indított a satumarei pénzügyi botrányok miatt. Mint Satumare-ról jelentik, a pénzügyigazgatóságnál új vizsgálat indult a rövid idővel ezelőtt kinyomozott súlyos pénzügyi botrányok miatt. Ezideig az adóki-vetési igazgatóság ügyeit vizsgálták meg és az adminisztrátort, valamint az egyik felügyelőt elhelyezték, illetve szolgálaton kívüli állományba osztották be, most pedig az adóbehajtási pénzügyigazgatóságon indított vizsgálatot az ügyészség. A hatóságnak ugyanis tudomására jutott, hogy Satumare megye számára végzett adó- és illeték-behajtásoknál az adótiszteket megillető jutalékokat a pénzügyigazgatóság osztályvezetői visszatartották. Az adótisztek közel négyszázezer lelei károsodtak. Az ügyben a behajtási pénzügyigazgatóságot is kihallgatták.

Szünidő északi uton
A HAMBURG-AMERIKA LINIE

hajóival

Első utazás az északi fokhoz
Janus 28-tól július 18-ig, RM 300.— től

Második utazás az északi fokhoz
Július 14-től július 30-ig, RM 330.— től

Hagy utazás Skóciába, Izlandra,
Spitzbergákra és Norvégiába
Július 16-tól augusztus 7-ig, RM 475.— től

Utazás Skóciába, Norvégiába és Dániába
augusztus 10-től augusztus 25-ig, RM 300.— től

Nap, Tengeri Levő
Jól utazunk a
HAMBURG-AMERIKA LINIE

hajóival

Bucuresti, Calea Victoriei 84

Prospektusok, információk a
Hamburg Amerika Linie S.A.R.
képviseleténél
KUNSTLER
Vizum és Utazási Irodában
Arad, Bul. Reg. Maria 24.
Telefon 86. 461

